

Özet

Erken çocukluk gelişimi (EÇG) ve EÇG yatırımı konusu, özellikle gelişmekte olan ülkeler söz konusu olduğunda son zamanlarda ön plana çıkmaktadır ve Birleşmiş Milletlerin 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri arasında yer almaktadır. Yakın zamana kadar beşeri sermaye okullaşma yılı ile ilişkilendirilmiştir. Ancak son çalışmalar beyin gelişiminin en hızlı olduğu dönemin doğum öncesi dönemden başlayarak ve örgün eğitimden önce sona eren EÇG döneminde gerçekleştiğini göstermektedir. Bu dönemdeki deneyimlerin ve hatta hamilelik öncesi anne sağlığının bireyin beşeri sermayesi üzerinde kalıcı etkileri vardır. EÇG döneminde bireyin beşeri sermayesine yatırım yapmak, yaşamın ilerleyen dönemlerinde yatırım yapmaktan daha etkilidir. Bu çalışmada, ebeveynlerin beşeri sermaye yatırımının ekonomik büyüme üzerindeki etkisini genel denge çerçevesinde inceleyen, 9 dönemli bir örtüşen nesiller modeli geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda ebeveyn beşeri sermayesi ve fiziksel girdi içeren çok dönemli bir beşeri sermaye oluşum teknolojisi kullanarak, en yüksek ekonomik büyüme oranına ulaşmak için EÇG dönemini hedefleyen alternatif politikaların etkilerini araştırmaktayız. 2019 Türkiye verilerine göre kalibre ettiğimiz modelimizde zorunlu eşleştirme fonlarının, hanehalkı gelirini artıran ve yatırım kararını ebeveynlere bırakan götürü (lump-sum) sübvansiyonlardan daha etkili olduğunu bulmaktayız. Çocuk vergi kredisi politikasında belirli bir gelir seviyesinden sonra azalan kredi miktarı, sübvansiyonun tüm gelir seviyelerine eşit olarak verildiği götürü sübvansiyon politikasına göre daha düşük ekonomik büyümeye yol açmaktadır. Ayrıca, EÇG döneminde ebeveynlere verilen sübvansiyonların çocuğa örgün okul döneminde yapılan yatırımı arttırdığı da görülmektedir.